

V nejvyšších patrech sběratelství čs. poštovní historie (21)

Rok 1989 začal pro komisi poštovní historie SČSF jejím 13. zasedáním ve funkčním období 1985 – 1989. Nastal poslední rok činnosti komise. Do slova a do písmene. Dne 31. 12. 1989 mělo skončit její funkční období řádným způsobem, což se též stalo. I když do její existence promluvily politické události, které změnily státoprávní a společenské uspořádání tehdejší Československé republiky a jejích následovníků. Ovlivnily i SČSF a čs. filatelii vůbec. Ale to předbíhám.

Agitační středisko Národní fronty v Brně dne 18. 2. 1989 přivítalo federální komisi s hosty. Dostavili se kolegové Brabec, Evinic, Chmelár, Leiš, Palkoska, Stříteský, Tvrdý. Omluvili jsme další aktivní členy komise Gebauera, Haška, Martinku a Vaníčka, který byl pozván jako host. Tito kolegové pracovali až do konce funkčního období koncem roku 1989.

Změnil jsem strukturu zasedání tím, že jsem její jednání rozdělil na dvě části. Vadilo mi, že se zabýváme jen formálními funkcionářskými záležitostmi a na filatelii nezbyl čas. Po uctění památky zesnulého Jiřího Nekvasila, předního funkcionáře komise specializovaných oborů, pozdější komise poštovní historie a celin, komise teritoriální, významného publicisty a vystavovatele též z oborů poštovní historie jsem otevřel část odbornou.

Začali jsme diskutovat na téma „Stav a perspektivy čs. razítkologie“ s tím, že hlavní exposé přednese A. Hašek na Slavnostním zasedání poštovních historiků ve Znojmě na podzim. Dušan Evinic přednesl referát na téma „Poštovní historie – práce s mládeží“. Podpůrné materiály poskytl I. Leiš a V. Šabach.

Druhá část jednání se zabývala chodu komise a jejími úkoly, které má delimitovány.

Národní komise SČF se začala věnovat odborným otázkám. Pro podporu této práce zřídila pracovní skupiny – pro registraci razítek z území českých zemí do roku 1920 (doplňky k Votočkově) s vedoucím J. Stahalíkem a pro zpracování popřevratových razítek z území českých zemí 1945 – 1917(s vedoucím V. Bláhou. Federální komise předala národní komisi dodatky k Votočkovým monografiím, které byly doposud v jejím držení po provedeném shromažďování a třídění.

Jan Suchý se vzdal vedení sekce zvláštních druhů přepravy poštovních zásilek. Nabídl jsem tuto pozici V. Vaníčkovi, který bohužel odmítl pro pracovní zatížení. Bezvýsledně jsem oslovil další kandidáty. Poslední naděje se soustředila na J. Tekeľa na návrh slovenské části federální komise.

Podpořili jsme vydání Sborníku poštovní historie a publikaci zesnulého J. Papouška o porevolučních razítkách. V kvasu doby tyto návrhy zapadly a, pokud vím, k jejich vytištění nedošlo ani později. Podpořil jsem i zpracování monografie poštovních a vojenských pošt Československa. Monografie Slovenska autorů Tekeľ, Obert a Bartalský byla předložena v čístopisu NADASu. Monografie poštoven V. Maxy zatím předána nebyla, i když jsme zajistili podporu k vydání. Pokračují práce na rukopisu Výplatní otisky Československa 1946 – 1988 autorů Bouška, Janů, Leiš. Vydání monografie o výplatních otiscích se zadrhla.

V roce 1989 nastaly z neznámých důvodů problémy s tištěním zpravodajů ve svazové tiskárně. Zpravodaje

s předlohami se ztrácely, tisk se zpožďoval.

Větší část jednání byla věnována **Celostátnímu setkání poštovních historiků, která se konala k příležitosti 70. výročí prvního čs. příležitostného razítka (24. 8. 1919) ve Znojmě. Setkání bylo stanoveno na sobotu 2. 9. 1989. Během této akce se naplánovalo i 14. slavnostní zasedání komise poštovní historie SČSF u příležitosti řádného ukončení práce komise pro funkční období 1985 – 1989. Hlavním garantem tohoto setkání byla sekce dopravy poštovních zásilek.** Za komisi si vzal na starosti organizaci Pavel Stříteský.

Komise úzce spolupracovala s Poštovním muzeem. V tomto orce zejména ve Vyšším Brodě. Zpracoval jsem propagační exponáty o poštovní historii a poskytl muzeu pro jejich vystavení. Předal jsem Poštovnímu muzeu zpracované a utříděné podklady výplatních otisků na kartách vzhledem k tomu, že posloužily k podkladům pro vydání katalogů Bouška a Leiš a nebyly již potřeba. Prosadil jsem poskytnutí podkladů a prostor Vávrova domu pro realizaci komerčního kalendáře podniku zahraničního obchodu Transakta. Kalendář vyšel a měl odezvu nejen u nás, ale zejména v zahraničí. Část nákladu byla poskytnuta muzeu.

Dbali jsme na obsazení výstav čs. poštovními historiky kvalitními exponáty. Jména Gat'a, Dusík, Burian, Vaníček nám jistě hanbu neudělaly. Zpracovali jsme databanku našich exponátů. pro výstavy.

Začal jsem pracovat na encyklopedii osobností československé poštovní historie a předal komisi k posouzení. Má stará idea bohužel vlivem událostí, které měly přijít, zapadla a octula se v prachu čs. filatelie.

Celiny byly násilnou decentralizací v totálním chaosu. Tvořily se komise, sekce, pracovní skupiny při všech komisích. Nové vznikla sekce celin při teritoriální komisi a aby zmatek byl větší, zřídila si tato sekce i svou jurymanskou skupinu... Chápal jsem kolegu Martinku, který měl Na starosti u nás celiny, jeho rozladění.

Severočeské pracovní skupině poštovní historie a redakci jejich zpravodaje leželo na srdci směřování čs. poštovní historie a osud sběratelství. Po neuskutečněném „Křesle pro hosta“, kam jsem měl zasednout a nechat se grilovat, se objevila akce „Quo Vadis PH?“... Tato akce byla zcela jistě vedena dobrým úmyslem. Nakonec jsem s kolegy ze severu Čech vycházel velmi přátelsky. Objevily se však i skryté či otevřené útoky. Nakonec vyřešil vše vývoj a ti, kteří bojkotovali Slavnostní znojemské setkání poštovních historiků, mohou jen litovat, že se jej nezúčastnili.

Poslední 14. zasedání KPH SČSF se konalo v rámci Slavnostního setkání ve Znojmě (Hotel Znojmo) v sobotu dne 2. 9. 1989. Dodatečně děkuji znojemským (a hlavně klubu 06 – 24 Znojmo) v čele s dr. Fillou za perfektní organizaci, doprovodný program, příjemné večery a vytvoření úžasné atmosféry, přátelské, dělné, nezákeřné. Když jsem psal svou publikaci „Frankotypisté“, byl jsem atmosférou inspirován a společnou fotografií některých účastníků jsem umístil na titulní stranu této knihy. Byla to země úsměvů. A vzpomněl jsem si několikrát v kapitolách této knihy. A to po skoro třiceti letech od konání této sešlosti.

Celostátní setkání poštovních historiků 1. – 2. 9. 1989 ZNOJMO

Vyvrcholením pětileté sezóny poštovní historie v Československu bylo toto setkání. V pátek jsme začali setkáním sekce dopravy poštovních zásilek. Sešli se zde razítkáři, výplatní otiskáři, velká rodina těch, kteří se všímají hlavně

lící části celistvostí a znehodnocovacích či výplatních znaků. Oficiální program začal přednáškami: Feldmannovy o poštovních denních razítkách města Znojma a jihomoravského pohraničí, Leišovy o výplatních otiscích Znojma a jihomoravského kraje, Kučovy o strojových razítkách. Strnadovy o příležitostných razítkách očima náměťáře a Gebauerovy o stavu a perspektivách čs. razítkologie. Výměnná schůzka a slavnostní zasedání komise, setkání sekcí a pracovních skupin (veřejnost byla vítána) . Karel Kuča vytvořil překrásná razítka a štoček do výplatního stroje Postalia.

Postilión č. 14/1989 byl mým posledním zpravodajem, které jsme společně s přítelem Pavlem Stříteským vydali (reprodukce titulky níže). Tímto číslem jsem ukončil zpravodajství pro komisi poštovní historie, které jsem se věnoval nepřetržitě od roku 1976 celých 14 let a kterou jsem dělal rád, nejen pro entitu poštovních historiků, ale i pro sebe, abych nezapomněl práci nad zpravodaji a časopisy pro entity na základní, střední a vysoké škole. Díky spolupracovníkům, díky autorům, díky tiskařům, díky čtenářům. Byli jste skvělí.

Skončila i práce pro Svaz československých a českých filatelistů, které jsem se věnoval též 14 let. V práci jsem nicméně pokračoval, jen neměla konkrétní obrysy práce přímo pro komisi poštovní historie či spíše pro její následníky. Silvestrem 1939 komise poštovní historie, která s přestávkami pracovala o roku 1996 oslněna Pragou 1962 a Výstavou specializovaných oborů 1966 24 let. Těm, kteří mi pomáhali nezištně po dobu mé činnosti v komisi od roku 1976 do 1989 též upřímně děkuji za spolupráci a přátelství, kterých si cením. Mé pozdravy a díky letí též mimo Prahu do Čech, na Moravu a na Slovensko. Byli jste báječní. Ty, kteří mi nepřáli, mi je velmi líto. Nakonec **“...co tě nezabije, to tě posílí...”**. Takže i jim patří dík. Nakonec lze konstatovat, že poštovní historie (a i celiny) pokračují dál a nějaký stopa i pro budoucnost zůstala.

Komise se připravovala k předání agendy svým následovníkům. Ve společnosti však již byl pomyslný klid před bouří, která zamíchala kartami ve společnosti a též v čs. filatelii a organizované poštovní historii. O tom v posledním 22. pokračování...